

Négyajtós szekrény - hálószoba-berendezés része

Bútorgyűjtemény

Leltári szám:	78.142.1 
Alkotó:	Bíró, Antal / rézműves ismeretlen / tervező
Készítés ideje:	20. SZÁZAD ELEJE
Készítés helye:	Magyarország
Jelzés:	felirat a záracon: Bíró Antal, Budapest
Anyag:	bükkfa; ezüstözött réz veretek; tiszafa borítás
Méretek:	magasság: 211 cm szélesség: 222 cm mélység: 59 cm

Az itt bemutatott éjjeliszekrény egy teljes hálószoba-berendezés részeként került az Iparművészeti Múzeum tulajdonába 1978-ban. A virágzó, florális, a francia art nouveau modorában készült bútorok a magyar szecesszió luxusbútorai közé tartoznak. A bükk alapon tiszafa furnérral borított, hullámozó felületű tárgyakra nagyméretű, erősen plasztikus, ezüstözött rézveretek kerültek. A tiszafa ritka és drága, alkalmazása és a bútorformák kialakítása nagy mesterségbeli tudásra utal.

Az éjjeliszekrény egyszerűségében is elegáns. A téglatest formájú, lekerekített sarkú, homorú ajtajú, egyfiókos bútor darab rövid lábakon áll, melyek hullámos elemmel kapcsolódnak a szekrénytesthez. A bútor tetején peremelt keretbe sárga kőlap került. A fiókhúzó, az ajtó zárpajzsa és zsanérja nagyméretű fémveret: ezek központi motívuma stilizált pipacs vagy mákvirág, melyet merészen hullámozó ívek vesznek körbe (e virágmotívum a ruhásszekrény tükrén savmáratott formában is feltűnik).

A berendezés magyar voltát a záracon olvasható jelzés alapján azonosíthatjuk, ennek felirata: Bíró Antal, Budapest. A záracon általában az asztalos vagy kivitelező cég szerepel, de a kiemelkedő színvonalú veretek miatt itt minden bizonnyal a veretek készítőjét jelzi a felirat. Bíró Antal tagja volt a budapesti Lakatos Ipartestületnek, s veretei 1896-ban - több más budapesti vasműves munkáival együtt - szerepeltek a Millenniumi kiállításon is. A kiállítás ismertetője épp vereteinek magyaros jellegét méltarta: „Igen szépek voltak Bíró Antal budapesti lakatosmester rézből alakított magyar stílusú bútorvasalásai is. Kár, hogy sem a nagyközönségben, sem iparosainkban nincs még meg a magyar stílusú vasmunkák iránt való érzék. Hisz ilyen munkákat bútorpántok alakjában már az 1885-iki kiállításon is láttunk Vágó Ignác tárgyat között. Azok is sikerült darabok voltak de követő, a mint látjuk, csak gyéren akadt.” (Az 1896. évi ezredéves országos kiállításon bemutatott vas- és fémipari csoportok. In: *Magyarország közgazdasági és közművelődési állapota ezeréves fennállásakor és az 1896. évi ezredéves kiállítás eredménye*. 7. kötet: *Bányászat. Kohászat*. Ipar. Szerk. Matlekovits Sándor, Sztéryni József. Budapest, 1898, p. 257.)

A tervező nem ismert, lehetséges, hogy külföldi tervek alapján készült az együttes – bár a mák-pipacs a magyar szecesszió tárgyain is kedvelt motívum.

Irodalom

- Somogyi Zsolt: *A magyar szecesszió bútorművészete*. Corvina Kiadó, Budapest, 2009. - Nr. 124.

